

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 45/2024)

София, 27 ноември 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 21.11.2024 г.	3
1.1	Реколта от слънчоглед и царевица за зърно.....	3
1.2	Площи и производство на зеленчуци.....	3
1.3	Площи и производство от трайни насаждения	4
2.	Есенна кампания.....	4
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
4.	Цени	5
4.1	Зърнени и маслодайни култури	5
4.2	Плодове и зеленчуци	6

Забележки: Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 21.11.2024 г.

1.1 Реколта от слънчоглед и царевица за зърно

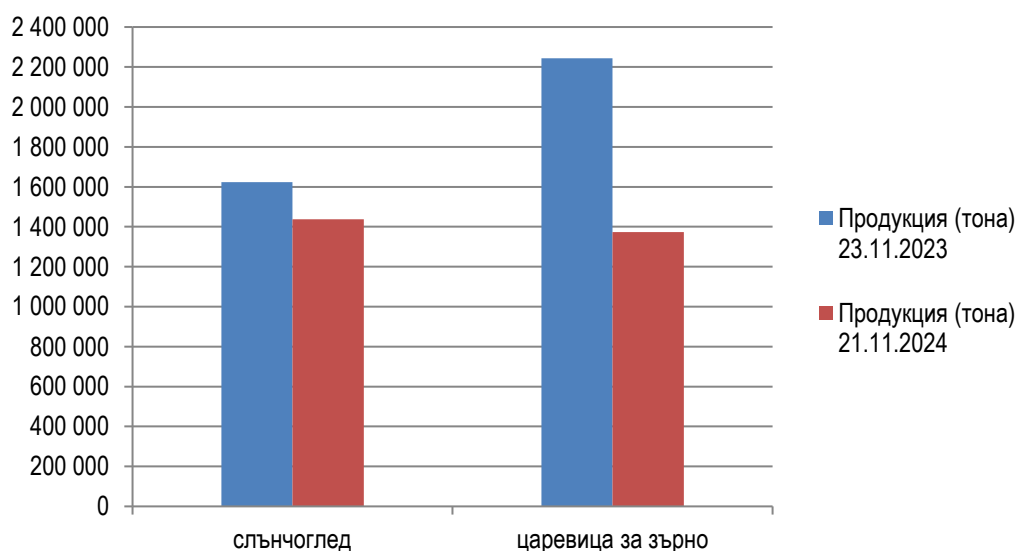
По оперативни данни, към 21 ноември 2024 г. жътвата на маслодаен слънчоглед е приключила на 100%. Прибраното количество е с 11,5% по-малко на годишна база, като негативният ефект от понижението на средния добив е частично компенсиран от нарастване на реколтираните площи. При царевицата за зърно на този етап се отчита намаление на производството с 38,8% спрямо година по-рано, най-вече вследствие на спад на средния добив от декар, поради сухото и горещо време през лятото на 2024 г.

Реколта от слънчоглед и царевица за зърно към 21.11.2024 г., ха

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
слънчоглед	860 039	921 805	860 039	921 805	1 623 214	1 436 697	189	156	7,2%	7,2%	-11,5%	-17,5%
царевица за зърно	534 827	510 106	532 654	502 209	2 243 809	1 372 942	421	273	-4,6%	-5,7%	-38,8%	-35,2%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

Продукция от слънчоглед и царевица за зърно към 21.11.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, продукцията от зеле от открити площи е незначително над нивото отпреди една година (+0,3%). Същевременно, производството на картофи се свива с 12,3%, в резултат на намаление на засадените площи.

Общото производство на оранжерийни домати за периода от началото на 2024 г. досега е с 29,4% по-малко на годишна база, а това на оранжерийни краставици – с 8,9%.

Площи и производство от зеленчуци към 21.11.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
									Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024				
Картофи	7 483	6 629	7 346	6 435	121 760	106 755	1 658	1 659	-11,4%	-12,4%	-12,3%	0,1%
Зеле	1 412	1 469	1 237	1 290	23 732	23 807	1 919	1 846	4,0%	4,3%	0,3%	-3,8%
Домати в оранжерии	533	522	532	512	55 761	39 347	10 481	7 685	-2,1%	-3,8%	-29,4%	-26,7%
Краставици в оранжерии*	429	424	426	419	50 509	46 015	11 857	10 982	-1,2%	-1,6%	-8,9%	-7,4%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

* Включва и корнишони

1.3 Площи и производство от трайни насаждения

Производството на орехи и круши отбелязва увеличение съответно със 17,4% и 21,7% спрямо същия период на миналата година, като се отчита нарастване както на реколтираните площи, така и на средните добиви. Засега по-малко са прибраните количества винено грозде (с 13,1%) и ябълки (с 15,7%).

Площи и производство от трайни насаждения към 21.11.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
									Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024	23.11.2023	21.11.2024				
ябълки	4 249	4 102	4 209	3 813	42 614	35 917	1 012	942	-3,5%	-9,4%	-15,7%	-6,9%
круши	561	624	561	624	2 956	3 598	527	577	11,2%	11,2%	21,7%	9,5%
орехи	8 065	8 520	7 822	8 327	6 263	7 350	80	88	5,6%	6,5%	17,4%	10,0%
лозя винени	29 231	28 125	29 231	28 125	148 992	129 402	510	460	-3,8%	-3,8%	-13,1%	-9,8%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

2. Есенна кампания

Към 21 ноември 2024 г. засетите площи с пшеница, ечемик, рапица и ръж за реколта `2025 са с между 2,2% (рапица) и 14,9% (ръж) повече на годишна база. Единствено сеитбата на тритикале леко изостава – с 1,1%.

Засети площи с есенници към 21.11.2024 г. (ха)

	23.11.2023	21.11.2024	Изм., %
пшеница	1 029 776	1 086 521	5,5%
ечемик	136 540	152 377	11,6%
маслодайна рапица	97 079	99 174	2,2%
ръж	4 736	5 442	14,9%
тритикале	11 511	11 387	-1,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 44/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. септември 2024 г.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

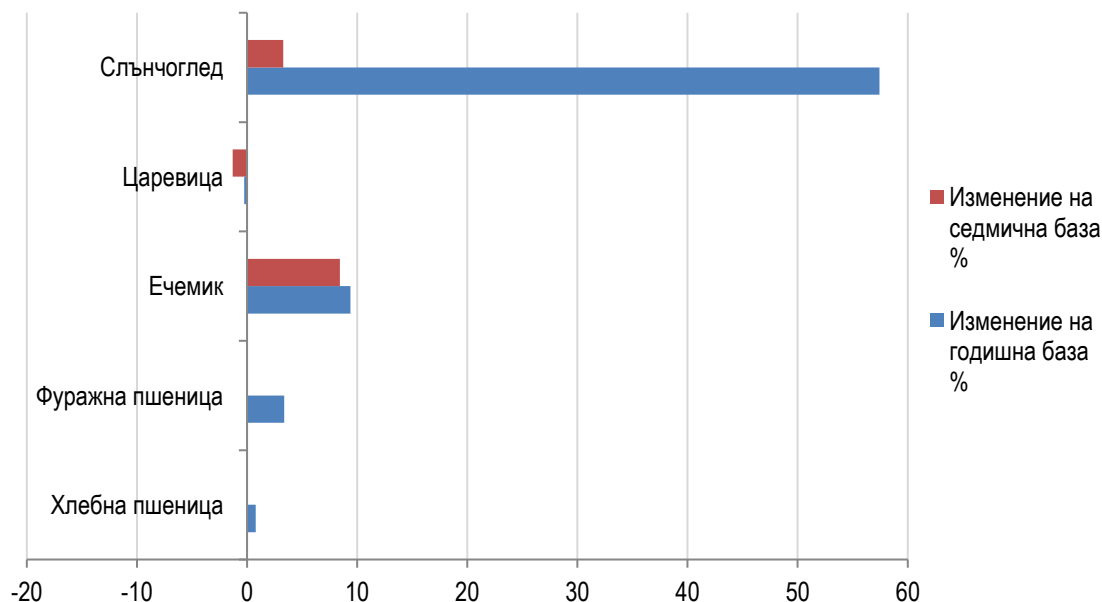
Средно за страната, към 20 ноември 2024 г. изкупните цени на слънчогледа и ечемика се покачват съответно с 3,3% и 8,4% на седмична база. При хлебната и фуражната пшеница се наблюдава запазване на цените на нивата от предходната седмица, а при царевичата - понижение с 1,3%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 20.11.2024 г., лв./тон без ДДС

	22.11.2023	13.11.2024	20.11.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	387	390	390	0,8	0,0
Фуражна пшеница	357	369	369	3,4	0,0
Ечемик	341	344	373	9,4	8,4
Царевица	378	382	377	-0,3	-1,3
Слънчоглед	681	1 038	1 072	57,4	3,3
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ
* няма данни

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 20.11.2024 г.

Поскъпването на слънчогледа на годишна база достига 57,4%. По-умерено са нараснали цените на пшеницата (с 0,8% на хлебната и с 3,4% на фуражната) и ечемика (с 9,4%). Единствено цената на царевичата е под миналогодишната, макар и с минималните 0,3%.

4.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при предлагането на основни плодове и зеленчуци на тържищата в страната са изцяло в посока нагоре. В сравнение с предходната седмица цените на едро на картофи, оранжерийни домати, ябълки, зеле и оранжерийни краставици са средно с 1,7% (картофи) до 9,5% (краставици) по-високи.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 22.11.2024 г., лв./кг

	24.11.2023	15.11.2024	22.11.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,28	1,19	1,21	-5,5	1,7
домати (оранжерийни)	3,23	3,40	3,49	8,0	2,6
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	*	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	3,33	2,95	3,23	-3,0	9,5
краставици (внос)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,87	*	*	-	-
пипер (червен)	2,27	*	*	-	-
зеле	0,98	1,18	1,28	30,6	8,5
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	*	1,77	1,84	-	4,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	2,75	2,92	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 22 ноември 2024 г. зелето и оранжерийните домати се търгуват съответно с 30,6% и с 8% по-скъпо, отколкото по същото време на миналата година. Известно намаление на годишна база бележат цените на оранжерийните краставици (с 3%) и картофите (с 5%).

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 22.11.2024 г.**

